

- 1 Làasoode Davidi né, Yelusaleũ kía yán ke:
 2 Mámεmaa Làasoode ma mè:
 Yāpā búubuu,
 yāpā búubuu, yápii pāε.
 3 Bó ài gbēnazina ì e dúniau
 taasi pó àε ke a zì pii guuwai?
 4 Kpàio ì gē, Wueo ì su,
 ní beeo dúnia ìo ku gɔɔpiiε.
 5 Tatē ì bile ì gē kpéu,
 ì wā à εa gé gu pó a bo.
 6 Iana ì na γεomidokii oi,
 ì liaa su gugbāntoo oi,
 ìo liaaliaa à gé le à su la.
 7 Swa pii í ìo ka ísiaue,
 kási ísia lí pao,
 ípio ì εa su swapio miwa.
 8 Pópii ì ní kpasa,
 kpasapi yá gē oaa.
 Gugwaa lí mó wéwao,
 yāmaa lí swá pao.
 9 Yá pó kú yāa mé a εa ào ku lo,
 yá pó wa kè yāa o wa εa ke lo.
 A dafue ku dúniauo.
 10 Pɔe ku ké wà με:
 Pó dafue gwaa?
 Aawo! A dōaa kú wá āa za zi kò.
 11 Gbέ káauo yá lío do gbēegu lo.
 Baa gbέ pó aao ku ziao,
 an yá a do gbēegu gbεzāo.
 12 Ma làasoode ma ke Isailio kía ũ Yelusaleũ. 13 Ma
 mekpà yá pó wàε ke dúniau pii tàasikaawa, má
 yèε òno'òno, má è Lua zì pāsí dà gbēnazinaoεe aa

κε. ¹⁴ Ma yá pò wàle κε dúniau è píi, a píiá pãe mé gugiyaæ.

¹⁵ Pó fíaa póa vío,

wíli e pò pò kèsã náo ní a kíniòo.

¹⁶ Ǿ má ò ma nòseu ma mè: Gwa! Ma òno zòo de gbě pò kpalablè Yelusaleũ ma áaola píi, ma òno ní ma dšao webò maamaæ.* ¹⁷ Ǿ ma mekpà òno asii dšawa mà sòũke ní mĩsaiyão asii dš, ò má è beeá gugiyaæ lo.

¹⁸ Asa òno zòo ì mó ní poyaa zòooe, mé wí yã'õma e ní dša léue.

2

Pónakεá pãe

¹ Má ò maziawa mà fele mà pónakεa lé gwa, mí namablea dš, ò má è beeá pãe lo. ² Má è yaabá sòũkeε. Pónakεa sš, bó ì inéi? ³ Ma pona wèele vēmia guu, ma òlía mĩsaiyãi, áma ma làasoo lé tamanò ònowa, ké mà yá pò maa gbēnazina lí κε dúnia guu a wēni kpòona léu dš.

⁴ Ma òkpà zì zòowwa, ma kpεdòdo mazíæ, ma vèliò pèpe kpélekpεle. ⁵ Ma kaaò dàda, ma swa saeo kèkε, ma lí pò wí a be ble bui píi bàbau. ⁶ Ma íkalεkíio kèkε aao mòsepiasi líkpepiowa. ⁷ Ma zoo lulu gšeo ní noeo, mé wà ní keeo ì ma bæe. Má zuo ní pòtuo keleò vī dasidasi de gbé pò kú Yelusaleũ ma áaola píi.* ⁸ Ma ánuusu ní vuao kàamazi ní kíao àizeeo ní ní bùsu pòo.† Ma lèsinao sè gšeo ní noeo, ma no pò

* **1:16** 1Kia 5.9-11, 10.23-24

* **2:7** 1Kia 5.2-3

† **2:8** 1Kia

10.14-27

gõε ì luaiò sè dasi. ⁹ Ma tɔ̀bò, ma zɔ̀ò de gbé pò kú Yelusaleũ ma ãaola píi, mé ma gi má ònò apii guu.

¹⁰ Mi gi mazíæ ní pò pò ma wé blèoo.

Mi pò pò ma pò gbàe to weo.

Ma pò kèna ma zíkæa píiwa,

òme ma isimagakpaa píi asea ũ.

¹¹ Ké ma wetè yá pò má kè̀zi píi

ní isima pò má gà má kpà a musuo,

má è apii pãε mé gugiyyaaε,

a ài ví dúniauo.

¹² Ǿ ma làasoo tà ònò ní sɔ̀ũkεo ní m̃saikεowa.

Yá pò wa kè za zi bàasio,

a kpele kí gẽε a ke lɔ̀i?

¹³ Má è ònò ài ví de m̃saikεa

lá gupua ìò ài ví de gusiaawa.

¹⁴ Ǿna wé ìò ku aà æ,

sɔ̀ũ ìò be gusiau.

Ǿ má è gó doũ mé a ní bua nípii.

¹⁵ Ǿ ma làasookè ma sɔ̀u ma mè:

Lá gó doũ mé a wá bua ní sɔ̀ũ,

bó ài má e ma ònòwai?

Ǿ ma mè: Beeá yãpãε lɔ̀.

¹⁶ Ǿna yá a dɔ̀ gbẽεgu de sɔ̀ũao,

ampii an yá a sã gbé̀gu zia.

Ǿna ì ga lán sɔ̀ũwaaε.

Isimagakpaad pãε

¹⁷ Ǿ ma sakà ma kuau, asa yá pò wàle ke dúniau píi ì kemεε yá'õma ũε. Apii pãε mé gugiyyaaε. ¹⁸ Ǿ

ma sakà zì pò má kè dúniauɔ̀gu píi, ké má tó ma gẽεε

yáí. ¹⁹ Déme dõ tó ònòna ge sɔ̀ũn aà ũi? Kásile zì pò

má kè dúniau ní ònò a gõεε. Beeá pãε lɔ̀. ²⁰ Ǿ ma

pò yà isima pò má gà má kpà dúniau píi yá musu.

21 Asa gbé ì zíkè ní ònṣo ní dṣao ní gṣio, ṣ ì to gbé pọ́ i a kee kéoe a pọ́ ũ. Beeá pǎe ló, yǎvǎie maamaa.

22 Bọ́ gbé ì e isima pọ́ a ga kpà dúniawu ní dǎe pọ́ a kào píi yá musui? 23 Aà kua dúniawu gṣopii aà zǐ ì mǎè ní yǎ'ṣmao ní poyaaos.† Baa gwá aà nṣe lí dadouo. Beeá pǎe ló.

24 Yá pọ́ maa ní gbēnazinao mé de aà pọ́ble, aà imi, aà a zǐ sáaukpa.§ Má è bee bọ́ Lua ọ́zǐe ló.

25 Lua dónle sai déme a fṣ pọ́ble à pónakéi? 26 Lua ì gbé pọ́ kàagu gba ònṣo ní dṣao ní pónao,* āma Lua ì àizeselekāaaa zida duunkenaε, ké à kpa gbé pọ́ kàaguwa. Beeá pǎe ló mé gugiyyaaε.

3

Yápii ní a gṣooε

1 Yápii ní a gṣooε,
bṣoε píi ní a kégṣoo.

2 Nε'igṣo ku, gagṣo ku,
pótṣgṣo ku, a wolegṣo ku.

3 Dεgṣo ku, gbágbǎgṣo ku,
gboogṣo ku, a dṣgṣo ku.

4 Ọ́lṣgṣo ku, yaalṣgṣo ku,
wēnakεgṣo ku, kṣ'ogṣo ku.

5 Gbekṣεgṣo ku, gbekāaagṣo ku,
bṣnṣblegṣo ku, a zegṣo ku.

6 Pṣwεεεgṣo ku, a ọ́kpaigṣo ku,
ṣdidia pọ́wa gṣo ku, a gbaεa gṣo ku.

7 Pógakεgṣo ku, a namigṣo ku,
lekpaauṣgṣo ku, yǎ'ogṣo ku.

† 2:23 Yob 14.1 § 2:24 Isa 56.12, Luk 12.19, 1Kln 15.32 * 2:26 Yob 32.8, Yaa 2.6

⁸ Yenzigɔɔ ku, zangugɔɔ ku,
zikagɔɔ ku, kálea aafia ɔɔ ku.

⁹ Bó ài zíkèna ì e taasi pò a kèwai? ¹⁰ Ma zì pò Lua dà gbēnazinaɔne aa ke è. ¹¹ Lua tò pópìi maa a ɔɔwa. A kua ɔɔpii làasoo dà gbēnazina sōu lɔ, kási a fō yá pò Lua lé ke za dúnia daalea e a midɛawa gbadō. ¹² Má dō ké pɔe maa ní gbēnazinao de aà kua pona guu ní maakeao aà wēni léulao. ¹³ Tó gbé lé poble, àle imi, àle a zì pii sáaukpa, Lua mé aà gbà. ¹⁴ Má dō ké yá pò Lua lé ke aɔ ku ɔɔpiiɛ. Wa fō pɔe káfíuo, mé wa fō pɔe laouo. Lua kè màa, ké wàɔ a vía ví yáíɛ. ¹⁵ Pó pò kú tia ku za zi kò, mé pò pò aɔ ku zia ku yāa lɔ. Lua ì yá pò kè yāaɔ gbesisi.

¹⁶ Ma yá è dúniau lɔ:

Gu pò de yázede àɔ kuu,
yázesai mé kú we,
mé gu pò de yāmaa àɔ kuu,
yāvái mé kú we.

¹⁷ Má ò maziawa:

Lua a yákpaleke ní gbēmaaɔ ní gbēvāiɔ pii,
asa yápii ní a ɔɔoɛ,
bɔɔle pii ní a keɔɔo.

¹⁸ Má ò ma sō guu lɔ: Gbēnazinaɔ ì ke màa, Lua a ní yáwe wēné, aai dō níziawa wa de lán nòbɔɔwae. ¹⁹ Sianaɛ, gbēnazinaɔ ní nòbɔɔ, gó doũ mé a ní bua. Lá nòbɔ ì ga, màa gbēnazina ì ga lɔ, an wea doũɛ. Gbēnazina de nòbɔlao, asa yápii pāɛ. ²⁰ Ampii aaí gé gudoũ, asa ampìi aa bò būsutiue, mé ampìi aa ɛa gō būsutipi ũɛ. ²¹ Tó gbēnazina nisina ì ta musu, nòbɔ pò ì ta zílɛn lò, déme dōi? ²² A yáí tò má è yāe

maa ní gbēnazinao de àà a zì sáaukpalao, asa àà luakpaman we. Déme a to àà dō yá pò a mō àà kpei?

4

Kua ní kōo

¹ Ǿ ma gbāa pò wàle mō gbēone dúniau yá gwà lo píi. Ma gbé pò wàle ní wetāo wé'i è, aa nòseninina vío. Aa nòseninina vío, asa an wetānapiō mé gbāa ví. ² Ǿ ma mè, gbé pò gà yāao Lua sáaukè de gbé pò kúola, ³ āma gbé pò wi i yāao, i wesi vāi pò wí ke dúniauleo sàomá míi. ⁴ Má è pò pò tò gbé ì zike à mekpawà, ké à e ào de a gbédeela yáie. Beeá pāe lo mé gugiiyaae.

⁵ Sōū ì a Ǿ kpaau à ibaba.

⁶ Kua ní pò Ǿkū doo ní sōdaadoō
maa de kua ní pò Ǿkū plao
ní isimagakpaao ní gugiiyaaola.

⁷ Ǿ ma ea yāpā pāle è dúnia guu lo. ⁸ Ziloe ku, a né vío, a vīi ge dāuna vío. Àà isima lí bao, kási àà àizεε lí mówào. Dé yáí àε zíkεii? Bóyāi à pōnakea tē aziaei? Beeá pāe lo, bōole pāsie.

⁹ Plaa de doūa,
asa an taasi ài ao maa.

¹⁰ Tó gbēdo lèle, àà gbēdo a àà sé.
Waiyoo gbēdoūna!

Tó à lèle, ao sena vío.

¹¹ Tó gbēon plaō wúlea gudoū,
aa kō pusu ma.

Kpelewa gbēdoūna a bō íana yáui?

¹² Wí gbāamō gbēdoūnaεε,
gbēon plaō sō aaí zε wà gie.

Bà nian àaṣ lí kẹ́ kpaa.

¹³ Ewaaso ɔ̀nɔna taaside maa de kía zi sɔũ pọ́ lí ledama ma bɔla, ¹⁴ baa tó èwaasopi bọ̀ dakpɛunake guu ṣ̄ à g̃kía ũ, ge wà àà ì b̀̀supiu táaa ũn lò. ¹⁵ Má è dúnia a tɛ kí g̃ɛɛ èwaasopizi, ¹⁶ gɔɔ bee àà gbé̃ɔ aao lé ṽio, gbé̃ pọ́ a de ní d̃aana ũ. N beeo gbé̃ pọ́ aa mɔ gbɛz̃aɔ aa àà sáaukpao. Beeá p̃aɛ ɔ m̃é gugiyaɛ.

Viakɛa Lua

¹⁷ Tó n gɛ Lua kpɛu, ñyṣ kú ní laaio. S̃aaazi ñ àà ỹama maa de sɔũ sa'oa wea, asa an ỹad̃sai mé ì to aa ỹaṽiɛ.

5

¹ N lé su àò w̃aao, ñsu ñɔnw̃aake ñ ỹa'o Lua aɛo. Lá a ku musu mé ní kú z̃íɛ, ñsu ỹa'o dasio. ² Lá b̃ɔɔɛ dasi ì mọ́ ní nana'oa, màa yá dasi b̃ɔɔɛ ì mọ́ ní s̃ũỹa'oo. ³ Tó n lekè Luawa, * ñsu ñ a fiaboa gágao. N a fiabo, asa s̃ũ yá lí kaaàguo. ⁴ Lekɛa Luawa sai maa de a kɛawà fiabosaia. ⁵ Nsu to n lé n daỹaoo. Nsu o sa'onae n z̃á lekɛawaɛo. N ye Lua pɔ panzi n yápi yáí, i z̃i pọ́ níɛ kɛ b̃aɔde yà? ⁶ Nana dasi oa ní yá dasi b̃ɔɔɛ ì mọ́ ní ỹap̃ao. A yáí tò ñyṣ Lua vía ví.

Aizɛɛá p̃aɛ

⁷ Tó ní è w̃aɛ gb̃aamɔ taasideɔne guei, w̃aɛ gíné ní ỹazɛdeo, w̃aɛ ỹág̃g̃ɔné a zéwao, ñsu to yápi di-mao, asa b̀̀supi gb̃aadeɔ lé w̃étek̃iɛ, mé an gb̃ɛz̃ɔɔ lé w̃éteńzi ɔ. ⁸ Ampii aa ì b̀̀supi baa bleɛ, asa kía mé buaɔ ví.

⁹ Gbé̃ pọ́ ye ɔai lí kádo, gbé̃ pọ́ ye àizɛɛi ài lí mówào.

* 5:3 Sot̃ 66.13-14

Beeá pãε ɓ.

¹⁰ Tó àizεε lé káfi,

a blenaɔ ɓ káfiε.

Bó ài a ví a diiei?

Aà wɛbiiwà bàasio.

¹¹ Zìgbāakena ì i na ma,

à pɔblè yɔɔ ge maamaan nò.

Ɔde sɔ, aà kaa lí tó à i'oo.

¹² Ma yāvāi pāsī è dúniau,

gbēε zetà a ɔdale,

à azia kpà ɓai,

¹³ ɔ à ɓɔɔle vāi kèò,

aà àizεε mĩde píi.

Ké à negɔε ì, a pɔe ví à toè ɓo.

¹⁴ Gbēnazina ì ɓo a da gbεeu puizie.

Lá à m̀, màa ì ɛa ta ɓ,

ɓli a zì àie e se nà a ɔzì à tàò.†

¹⁵ Yáε beeá yāvāi pāsīε ɓ.

Lá gbé m̀, màa ì ɛa ta ɓ.

A isima ga kpà, à gugiiyàε,

ɓóme gòèi?

¹⁶ Bee gbεa à a gɔɔ mɔaokè gusiau

ní pɔyaa zɔɔo ní gyāo ní pɔfēo.

¹⁷ Ɔ má è a maa ní gbēnazinao aà pɔble, aà imi,

aà zì pɔ a kè ní taasio dúniau a wēni kpòona pɔ Lua

aà gbà léu sáaukpa, asa aà luakpaman we. ¹⁸ Bee

gbεa tó Lua gbé kà ɔdawa ní àizεεo, mé à aà gbà zé

aà pɔnakεò, aà ze ní a luakpamao, aà a zì sáaukpa.

Lua mé aà gbà. ¹⁹ Iliɔ làasooke a wēni gesenawa

m̀ɔm̀ɔ ɓo, asa Lua mé yāmàwà ní pɔnao.

† **5:14** Job 1.21, Sou 49.17-18, 1Tim 6.7

6

¹ Ma vāi è dúnia guu lɔ, à tò gbĕnazinaɔwa. ² Lua gbé kà ɔdawa, à aà gbà àizeε ní beεεo, a pɔ pɔ de àò a ni ví pii ví, ɔ Lua i to à pɔnakèòo, gbĕpāle mé gò ví. Beeá pāε, yāvāi pāsie.

³ Tó gbé ne'í mèn baso mé à zikù táotao, baa ní aà gĕgĕakeo, tó i e pɔnakè a guuo, tó à gà mé aà vía kpelaao, né pɔ wa ì gè sàɔwà. ⁴ Asa népi mò pāε, ɔ à tà gusiau, aà tó gò balau. ⁵ Baa ké i íatē eo mé a yāe dōo, à nie è de ɔdeπia. ⁶ A de gbé pɔ kú wè òaa kwi pɔnakεsaila. Aali gé gudoū m̄piio lé?

⁷ Gbĕnazina isima pɔ a gà lé kpá,

à pɔ e da léε yáε,

kási aà gbεε lí káo.

⁸ Bó ɔnɔna deò sɔūai?

Bó ài yākea a zéwa ì i taasideei?

⁹ Pɔnakεa ní pɔ pɔ ní v̄io

maa de a pāle nidεaa.

Beeá pāε lɔ mé gugiiyaaε.

¹⁰ Pɔ pɔ kè yāa tó ví kò,

mé wa dō lá gbĕnazina de.

Gbĕnazina a f̄ɔ lekpaake

ní gbé pɔ a gbāa dealaoo.

¹¹ Yābɔle dasi ì yāpā kó.

Bó ài bee ví gbéei?

¹² Déme dō pɔ pɔ maa ní gbĕnazinao aà wēni gii

kpòona pɔ ì gĕ lán uenawa guui? Déme a f̄ɔ yá pɔ

a ke aà kpe dúnia guu oèi?

7

ɔnɔdaané

- 1 Tó na maa de tulale beede,*
mé gagɔ maa de igɔa.
- 2 Gēa ua pó wàle gewiipeu maa
de gēa ua pó wàle dikpekeula,
asa gbépii midēan we,
mé a maa gbé pó kúɔ yápi da.
- 3 Wēnakea maa de yáalɔaa,
oosisia gbēa nòse ì wee.
- 4 Ōnɔna laai ìɔ ku ua pó wàle ɔɔɔbuwa.
Sɔũ laai ìɔ ku ua pó wàle pɔnakewae.
- 5 Ōnɔna n lelea yádaa maa de
swásea sɔũ n táasileaiia,
6 asa sɔũɔ yaalɔ de
lán kù té pūnaa kīnauwae.
Beeá pāe ɔ.
- 7 Gbāa mɔa gbéɔne ì to ōnɔna sɔũkūe,
mé gbagusae ì gbé ɔɔkpae.
- 8 Yá midēa maa de a feleaa,
sùuu maa de kàamaia.
- 9 Nsu to n pɔ lí pa àao,†
asa sɔũ mé ìɔ pɔfē ví.
- 10 Nsu yāgbēa ñ me
bóyāi yāagɔ maa de tiaaio,
asa yālaa bee taaá ōnɔyā no.
- 11 Ōnɔá pɔmaae lán túbiwa,
a ài ví gbé pó lé ìatē eɔne píi.
- 12 Ōnɔá kpanziēē,
lá ɔa de kpanziē ũwa,
mé dɔa àin ke:
Ōnɔnaɔ ōnɔ ì ní misi.
- 13 Làasooke Lua yākeawwa.

* 7:1 Yaa 22.1 † 7:9 Zaa 1.19

Démε a f̄́ p̄́ p̄́ a kè kolea pooi?

14 Tó ɔ̀ɔ na m̀ma, p̄́nakὲð.

Tó ɔ̀ɔ v̄́iε s̄́, làasookε,

Lua mé kè píi, ké gb̄́ε su à̀ a zia d̄́o yáí.

15 Ma w̄́ni giie bee guu ma yáε beὲ è píi.

Ma gb̄́maa è à̀ gà a maakεa guu,

mé ma gb̄́v̄́i è à̀ε ḡ́ḡ́ a yāv̄́ikεa guu.

16 Nsu to n maakεa ḡ́εaḡ́ε,

ńsu to n ɔ̀nɔ ḡ́εaḡ́ε.

B̄́ȳ́i ńȳ́ yáya nziawai?

17 N v̄́i su ḡ́εaḡ́ε,

ńsu ńȳ́ s̄́u.

B̄́ȳ́i ńȳ́ ga kp̄́oi?

18 A maa ńȳ́ yá m̀n plapiɔ̀ k̄́aε,

ńsu ɔ̀kpaio,

asa gb̄́é p̄́ Lua v̄́i v̄́i ń yápiɔ̀ zé e píiε.

19 ɔ̀nɔ ń to ɔ̀nɔna gb̄́a à̀ de

w̄́iε gb̄́ade gb̄́ɔ̀n kwiola.

20 Gb̄́maa p̄́ ń ȳ́maake

mé ńli duunakεo ku d̄́niauo.

21 Nsu swáε yá p̄́ wàε ozi píio,

ké tó n zikεna lé n ká, ńsu mao yáí.

22 Asa ń d̄́ nziawa,

ké mpi s̄́ n gb̄́é kà dasi.

23 Ma wetè yá beὲi ɔ̀nɔ'ɔ̀nɔ píi,

ma m̀ má ɔ̀nkū, ɔ̀ à zākūmanɔ̀.

24 ɔ̀nɔ kúk̄́i z̄́,

a asii z̄́ maamaaε,

démε a f̄́ b̄́w̄́i?

25 Ma ɔ̀nɔ ń yápii mio tàasikà,

má ỳε ké mà e d̄́,

mí yāvāikεa dō sōũkε ũ,

mí sōũkε dō m̄saike ũ.

²⁶ Má è nœe pó de bai ũ,

aà s̄á m̄m̄musunae,

mé aà ɔ́á m̄ɔ́daonae,

aà yá ĩ ma pɔ ya de gaa.

Gb̄é pó a yá kà Luagu ĩ pili nœepiwa,

āma nœepi ĩ duunkεna k̄ũε.

²⁷ Mámεmaa Làasoode ma m̄è:

Yá pó ma b̄ɔwà gwa.

Ké mále yá gwa zéze mà e a midō,

²⁸ gɔɔ pó mále wεεle mále eo,

ma ḡɔε bεεede è m̄endo gb̄ēɔn òaa sɔɔɔ guu,

āma baa m̄endo mi nœe bεεede e ní guuo.

²⁹ Yá pó ma b̄ɔwàn ke:

Lua gb̄ēnazinaɔ k̄è n̄̀sepuadeɔ ũε,

ō aa p̄̀lepele k̄ōni zéu.

8

¹ Déme de lán ònɔnawai?

Déme yáɔ b̄ɔɔle d̄oi?

ɔ̀nɔ ĩ gb̄ēnazina oa weeè,

ĩ oa p̄̀s̄i lile.

² Misiile kía yáε,

asa n lekèwà ní Lua t̄oε.

³ Nsu wā ñ go aà aeɔ,

ńsu ñȳɔ yá pó lé k̄è ĩi kúkūao,

asa a yá pó k̄aagu ke píie.

⁴ Lá kía yá mé zεv̄i,

déme a f̄ɔ oè, bó níle ke weii?

⁵ Gb̄é pó misiileè a ĩa eo,

gb̄é pó ònɔ a a gɔɔ ní a k̄εk̄éáɔ d̄ō.

⁶ Yápii a gɔɔ ní a kekeáo víe,
baa tó taasi lé tó gbéwa gbáugbãu.

⁷ Lá gběe zia dõo,
démé a fõ yá pó a mɔ oèi?

⁸ Gběe a wēni kũa gbãa vïo,
màa gběe a fõ à a gagɔɔ se sōdo.

Wili e bò sosau zīgɔɔo,
màa vāi lí a kenao gbaeo.

⁹ Ké ma yá pó wàle ke dúniaw wàaipà píi, má è gbēnazina ì gbāablemá à ìakpańzi. ¹⁰ Ŋ ma vāikena pó wàle ní vïo è. Gbéó bò Lua kpéu, aa mò ní tɔnasĩ wéle pó aa ní yākeao kèu guu. Beeá pãe ɔ. ¹¹ Tó wi ìada dàakenawa kpakpao, a yá ì to gbēnazina zèd a s̄su à vāike s̄se. ¹² Baa tó duunkena dàakè gēn basoo mé à gègē, má dõ ké gbé pó Lua vïa ví aale misiileò dáama deaàla. ¹³ Vāikenaoo aao dáamavïo, ké aa Lua vïa vïo yáí, an gɔɔ a gbàakũ lán uenawao.

¹⁴ Yápã pãle lé ke dúniaw. Yá ì gbēmaa le lán vāikenan aà ũwa, yá ì vāikena le lán gbēmaan aà ũwa. Ma mè beeá pãe ɔ. ¹⁵ Mi pɔnakea sáaukpa, asa a maa ní gbēnazinao dúniaw aà poble, aà imi, aà pɔnake, pɔnapi i dɔaaè aà zíkèa guu lá Lua aà gbà aà wēni léu dúniaw guue.

¹⁶ Ma mekpà ònɔkũawa, ò ma bɔɔle pó wàle ke dúniaw, ké i lí na ní wéuo fãane ní gwãasinao wàaipà. ¹⁷ Má è Lua tò gběe a fõ yá pó lé ke dúniaw dõo. Baa tó gbé kpálekèi maamaa, a a midõo. Baa tó ònɔna mè á dõ, a fõ bɔwào.

9

Wēni kulunkε

¹ Ma beε wàaipà p̄ii, ̄ ma zεd ké gbēmaao ní ̄n̄n̄n̄o ní ní yākeao ku Lua ɔ̄ziε. Gbēε lío d̄s̄ tó wàɔ yeazi ge wàɔ zaagu gbεzāo. ² Yā doū mé lé gbépii dá, gbé d̄ɔ̄deɔ ní gbé d̄ɔ̄saiɔ, gbēmaao ní gbēvāiɔ, gbé p̄o aa gbāleao ní gbālensaiɔ, sa'onao ní sa'onsaiɔ. Lá a de ní gbēmaao, màa a de ní duunkenaɔ. Lá a de ní gbé p̄o aaĩ me wa s̄i ní Luaoɔ, màa a de ní gbé p̄o aa a oa v̄ia v̄io. ³ Yāvāi p̄o i ke d̄úniau piin ke: Yā doū i gbépii le. Vāi k̄ò gbēnazinaɔ s̄ou, m̄isaiyā mé i d̄oan̄é, a gbεa aaĩ ta geɔ guu. ⁴ Goo p̄o gbé b̄éε, ̄o t̄amaa v̄iε. Baa se gbē b̄éε s̄ao n̄ɔm̄usu gεwa. ⁵ Gbé b̄éε d̄s̄ ké wa ga, geɔ s̄o aa p̄oε d̄s̄o. Aa àie v̄i ̄o, an yā a d̄o gbēegu ̄o. ⁶ An yea gbézi ní ní zaa gbéguo ní ní denlawεleao ḡèzean we k̄ò. An bàa aɔ kú ní yā p̄o lé ke d̄úniau bau ̄o. ⁷ Ge n̄ p̄oble ní p̄onao, v̄éemi ní yaal̄o, asa Lua n̄ yākeapiɔ s̄aaup̄a k̄ò. ⁸ Nȳɔ ula pua daa goɔpii. Nsu lío ku n̄isid̄o a n̄ miwa saiɔ. ⁹ D̄únia ble ní n̄ na yenzideo n̄ wēni gii p̄o Lua kp̄ama d̄úniau léu, asa n̄ luakpaman we goɔ p̄o n̄ isima ḡa níle kp̄a d̄úniau. ¹⁰ Zi p̄o ní è n̄ ɔkp̄awà, mekp̄awà n̄ gbāa léu, asa z̄i ge làasoo ge d̄s̄a ge ̄n̄o ku b̄edau, gu p̄o níle táuo.

¹¹ Má è d̄únia guu ̄o ké
 bakpaāibleaá k̄asakasa yāε adoo,
 z̄ibleaá n̄eḡn̄keyāε adoo,
 p̄obleaá ̄n̄oyāε adoo,
 àizeε'eaá wez̄yāε adoo,
 na ní gbéɔá lad̄yāε adoo,

asa gɔɔ vāi ní kǐsiao ì gbépii lee,
¹² mé gběe gɔɔ pó vāi a a le dǎo.
 Lán kpɔ pó sǐ táalu guuwa,
 lán bā pó ffi àà kùwa,
 màa gu ì dɔ gběe vāivāi,
 ì àà kǔ kándo.

Ɔno de gbāaa

¹³ Ma ɔnoe taa è dúniau, a yá ma kǔ gbāa. ¹⁴ Wéle kú yāa a gbéɔ dasio, ɔ kía gbāadee m̀̀ léleiwa, à koez̀̀i. ¹⁵ Gõe taaside ɔnoae ku wélepi guu, a f̄́ wéle bɔ ní a ɔno, āma gběe ì àà yádao. ¹⁶ Ɔ ma m̀̀ ɔno de gbāaa, āma wǐ saka taaside ɔnoe, wǐli àà yádao.

¹⁷ Ɔnɔna yá pó wà swáɔɔi nienie
 maa de sɔũ dɔaana zɔakaala.

¹⁸ Ɔno ì mó ní maa de gɔkɛbɔɔla,
 āma duunkena m̀̀endo ì yāmaa zɔɔ ɔɔkpaɛ.

10

Sɔũke kai

¹ Usin gɛɔ ì to tulalekena nísi gǐ íikú,
 sɔũke yɔɔna ì gbé pó ɔno ní beeeo vǐ tó ɔɔkpa.

² Ɔnɔna làasoo ì ta ɔplaai,
 sɔũ pó ì ta ɔzei.

³ Baa tó sɔũ be zéu,
 àà ɔno ì b̄́ késāwàe,
 ì to gbépii a m̄́saikɛ d̄́.

⁴ Tó gbāade pɔ pànzi,
 n̄́su go n̄́tiao.
 Kua n̄́ laaiwa ì láka tàae zɔɔa.

⁵ Ma yāvāie è dúniau,

a de gbãade zãa yáwa ũe.

⁶ Wĩ sɔũɔ kpa kpala gbiau dasi,
mé ɔdeɔ ɔ ku kpala yáfūnau.

⁷ Ma zɔɔ è di s̄́ kpe,

mé w̄́eɔ be k̄́eɛ lán zɔɔwa.

⁸ Gb̄́é p̄́ó lé eȳ́ɔ a zu a guu,*

gb̄́é p̄́ó lé ḡ́i gboo, ml̄́ a aà só.

⁹ Gb̄́é p̄́ó lé gb̄́ewi, gb̄́e a aà ke'ia,

gb̄́é p̄́ó lé lipaa, lí a aà kaik̄́e.

¹⁰ Tó m̄́ɔ lenao, mé wi a lek̄́eɔ,

sema ñ ḡ́ásíwa b̄́ɔb̄́ɔwà ní gb̄́ãao,

ãma ñno ì to wà ze'ee.

¹¹ Tó ml̄́ b̄́ɔn'ãa k̄́è a k̄́ò'onaɛ à aà sò,
a ài ví a guu ɔɔ.

¹² Ŋn̄́ɔna legbe'i na,

ãma s̄́ũ lé ì aà kaal̄́eɛ.

¹³ I na yã'owa s̄́ũs̄́ũ,

ì a mid̄́e ní m̄́saiyãvãio,

¹⁴ asa s̄́ũ ì da yããe.

Lá gb̄́e yá p̄́ó a m̄́ɔ d̄́ɔ,

dém̄́e a f̄́ɔ yá p̄́ó a ke aà kpe oèi?

¹⁵ S̄́ũ z̄́í ì aà kpasa,

ɔ̄́ ìl̄́ɔ w̄́lé zé d̄́ɔ.

¹⁶ Waiyoo bùsu p̄́ó a k̄́ia de èwaasona ũ,

mé aà ìwaɔ ɔ b̄́le gb̄́e k̄́ɔɔ.

¹⁷ Násaa bùsu p̄́ó a k̄́iaá kíabuī́e,

mé aà ìwaɔ ì p̄́ɔble a ḡ́ɔɔwa

gb̄́ãakãfia yáí, i ke id̄́ek̄́ea yáí no.

¹⁸ Tó gb̄́é màa ví,

aà kpé zaɔ ɔ wozuzuae,

* **10:8** S̄́ũ 7.16, Yaa 26.27

tó à ɔkpà a sì, àà kpé ì ibo.

¹⁹ Wì blɛ zɔɔ ke pɔnakɛa yáíɛ,
vɛɛmia ì mọ́ ní yaalɔ,
ãma ɔa mé ì mọ́ ní a píio.

²⁰ Nsu kía sósɔ, baa n nòsɛu,
ńsu ɔde kao, baa n kpɛa,
asa bã a yápi séle gé siuinéɛ.

11

¹ Ɔzɔ gbéɔne blei,
gɔɔɛwa níyɔ e lo.

² Biile gbéɔn soplaɔne ge swaaɔ,
asa ní músi pọ́ a bùsu le dɔo.

³ Tó luabesiana pà ní ío, ì ma tɔɔle lou ũɛ,
tó lí lèle gukpe ge be'aen nò,
gu pọ́ à lèleu, we ìɔ wúleu.

⁴ Gbé pọ́ a wé dɔ íanai lí pótɔo,
gbé pọ́ lé luabesia gwa lí pọ́kɛkɛo.

⁵ Lá ní wɛnibɔkíi ge né daalea neasakpeu dɔo,
níyɔ fɔ̀ n Lua Pọ́piikɛna yákeɛ dɔo.

⁶ Pótɔ kɔɔ, ńsu ɔkpa n kùɛ oosio,
asa ní dɔ a kpele mé a ke báaa vío.

Ké bee yà, ge kee yà,
ge aao maa nípii yà, ní dɔo.

⁷ Gupua na,
mé wesia íatèle ì káńgu.

⁸ Lá gbé wɛni lé gé léu,
àà pɔnakɛu píi.

N beeo àà làasooke gusia gɔɔɔwa,
asa aao dasie.

Yá pọ́ lé mọ́ píi pãɛ.

Lɛdaa èwaasoɔwa

⁹ Èwaaso, pɔnake n èwaasogɔɔ,
to n pɔ ke n èwaasogɔɔwa na.

Yá pɔ n pɔ gbà ke,
te yá pɔ kàngui,
ãma apii guu ñyɔ dɔ
ké Lua a yákpalekenno.

¹⁰ Nsu to n pɔ yao,
n n gu'iaɔ bɔnla,
asa èwaasoke ní mikā siao ì gēzεεε.

12

¹ To n Kεna yá dɔngu n èwaasogɔɔ
e gu àɔ gé dɔine vāi,
e wē pɔ ñyɔ me n pɔ nawàɔ aɔ gé kái.

² To aà yá dɔngu
e ìatē ní gupuaɔ àɔ lao,
e mɔvua ní saanaɔ aɔ siakū,
e loumaa gbεa gu weesai àɔ gé mói.

³ Gɔɔ bee n ɔɔ lualua,
n gbáɔ koo,
n pɔsobɔɔ kámabo ké aa dasi bo,
n gugwabɔɔ gu'e ní tɔɔnau dāadāa.

⁴ N lé aɔ kpaaua gāεε,
wísilɔgbε kōfi a busekūne.

Bāɔ wii a n vu iu,
mé nenɔenaɔ le a kene buse.

⁵ Nyɔ vīake guleſie ní bea zé guuo,
n mikā a pu lán gyavuwa.
Nyɔ nzia gále lán kwa taa'oawa,
pɔe a n me fele bo,
asa gbēnazina ì gé a gékīie,

Bibeli Luayátaalá
The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin
and Nigeria

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9